

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
NIEUW-BEIJERLAND

06 Jezus zingt
psalmen

08 Martelaar of
Middelaar

20 Over de ambten

De beker van Gods toorn

ds. D. de Wit, Kesteren

Wie zal ooit kunnen beschrijven de diepte van het lijden van Christus. In de hof heeft Christus de toorn Gods 'waaronder wij eeuwiglijk hadden moeten verzinken' gedragen.

► En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

Mattheüs 26:39

Zojuist heeft de Middelaar Petrus en de twee zonen van Zebedeüs meegenomen in de hof van Gethsémané. Zijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe. Hij laat de discipelen achter en knielt neer om te bidden. Mattheüs zegt dat Hij op Zijn aangezicht viel, biddende. Gods Geest laat het Mattheüs opschrijven hoe de Borg van Sion bidt tot Zijn Vader. Zo begint Zijn gebed: 'Mijn Vader'. Zo kan niemand dit bidden dan de Zoon van God

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE NIEUW-BEIJERLAND

Na enkele jaren in gezelschap bijeen te zijn gekomen, wordt er omstreeks 1859 in Nieuw-Beijerland een Ledeboeriaanse gemeente geïnstitueerd. Aanvankelijk worden de kerkdiensten in een van de schuren van diaken H. Boender of in de

woning van ouderling S. van der Wel gehouden. In verband met de groei van de gemeente betreft men in het najaar van 1866 of in het begin van 1867 een 'eenvoudig kerklokaal van aanmerkelijke grootte' aan de Middelstraat. In 1959 verrijst er op dezelfde plaats een nieuwe kerk met 413 zitplaatsen. In de loop der jaren vinden er verschillende verbouwingen plaats, waarbij het aantal zitplaatsen stapsgewijs wordt uitgebreid tot 711. Op 4 maart 2017 neemt ds. A. Vermeij het huidige kerkgebouw in gebruik met een preek over 1 Koningen 8:29. De Kandelaar heeft 860 zitplaatsen. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Zij komen aan...' De gemeente telt 457 belijdende leden en 461 doopleden.

alleen. Het is ook belangrijk voor de uitleg: hier bidt de Zoon van God als Middelaar Die tegelijk in één Persoon waarachtig, rechtvaardig mens is.

De begeerte van de Verlosser

Het is een tere bede: '... indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan'. We lezen in Hebreeën 5:8, als Paulus schrijft over de gebeden en smekingen van de Middelaar die Hij met sterke roeping en tranen geofferd heeft tot God: 'Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden'. Bij het offeren van deze gebeden zegt de kanteekening: 'Dat is, Zijn Vader voorgedragen, en Zijn leven voor ons in handen Zijns Vaders opgedragen hebbende'. Bij het leren van gehoorzaamheid zeggen zij: 'Dat is, ervaren heeft wat het is in zulke benauwdheden Zichzelf den wil Zijns Vaders in alles gehoorzaamlijk te onderwerpen'.

Wat is dit lijden onbeschrijfelijk zwaar geweest voor de Borg. Hij was ook waarachtig mens voor Wie dit lijden zo bitter moet zijn geweest. Zo diep als het nu moest gaan, waar de beker van de ondeelbare toorn van God Hem aan de lippen werd gezet, had Hij het als Middelaar nog niet ervaren. Tegelijk heeft Hij geen ogenblik gekend dat Hij Zich niet onderwierp aan de wil van Zijn Vader. Dat is ook te horen in Zijn aanspraak: 'Mijn Vader'. Dat verdraagt zich niet met de gedachte dat de Zoon van God iets anders zou begeren dan Zijn Vader begeerde.

Onderwijs over de voorbijgang

In die ongerepte gehoorzaamheid en eenswillendheid met Zijn Vader spreekt Christus over het *voorbijgaan* van de drinkbeker. Dat woord 'voorbijgaan' doet terugdenken aan Exodus 12, de instelling van het Pascha. Toen heeft geklonken: '... doch wanneer Hij het bloed zien zal aan den bovendorpel en aan de twee zijposten, zo zal de HEERE de deur voorbijgaan' (Ex. 12:23). Over dit voorbijgaan gaat het

hier in Gethsémané, maar dan zo dat deze voorbijgang, dit Pascha, voor Christus betekende dat Hij als het Paaslam aan Gods recht moest voldoen door de vloekdood te sterven. In dit tere priesterlijke gebed van de volkomen Zaligmaker horen we dan ook profetisch onderwijs over de noodzaak van Zijn drinken van deze beker. In de vraag ligt immers besloten wat later in het tweede gebed naar voren komt en in het derde gebed wordt herhaald: 'Mijn Vader, indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede'.

Hier in Gethsémané komt de noodzaak van voldoening zo duidelijk naar voren.

De Middelaar vraagt niet of dit lijden tot in de diepste vernedering en angst der hel Hem bespaard mag worden, integendeel. Hij vraagt juist om deze drinkbeker als bij het Pascha voorbij te laten gaan... en dat kan alleen als er bloed wordt gezien, verzoenend bloed dat voldoet aan Gods heilig recht.

Zijn bidden als Borg

Zó horen we Hem bidden: 'doch niet gelijk Ik wil'. Dat bidt de Middelaar borgtochtelijk als de tweede Adam. In het paradijs deed Adam wat de Heere wilde. Zo is het echter niet gebleven. De eerste Adam is zo diep gevallen. Hij had een verdorven wil gekregen die niet anders meer wilde dan wat hijzelf wilde: zondigen. Zijn

we daaraan al ontdekt? Aan ons verdorven Adamsbestaan? Weten we het in onze ziel dat dáárom de toorn van God op ons rust? Heeft het ons weleens diep gesmart, nee, niet dat we bang zijn voor een toornend God, maar dat we kinderlijk bedroefd zijn omdat we de Heere vertoorn hebben en vertoornen door onze zonden? Dan komt de eis van de dood in huis. Dan kan er geen voorbijgaan zijn, als er niet voldaan is aan de eis van volkomen voldoening. Hebt u zo deze Middelaar én Verlosser leren kennen, door de Vader in de wereld gezonden om Zijn volk te zaligen? Hier in Gethsémané komt de noodzaak van voldoening zo duidelijk naar voren. De Borg kwam niet alleen in de wereld, Hij móést daar ook betalen met Zijn bloedgerechtigheid om Zijn volk zalig te maken. En de discipelen, Gods kinderen? Die wilden deze weg niet. Het liefst hadden zij hun Meester ervoor bewaard. In de ure van de verzoeking slapen ze, bedroefd. En hoor dán het borgtochtelijk gebed dat Hij bidt voor Zijn Sion: 'Niet Mijn wil geschiede'. Zo is het immers van nature? Zo is het immers ook bij Gods kinderen als het om deze weg van voldoening gaat? Christus neemt op de lippen wat Zijn volk in het hart heeft! En die wil moet, mag en kan niet geschieden.

De heerlijkheid van Zijn Vader

Zo bidt de Borg, zo gewillig, eenswillend met de wil van Zijn Vader: 'Uw wil geschiede'. Het biddend onderwijzen van Christus leert: er kan alleen verzoening zijn als er aan de eis van Gods recht is voldaan. Hij is de Enige Die hem drinken kan én ook drinken wil. Het is het hart van Christus dat hier wordt opengelegd. Zo wil Hij zorgdragen voor de eer van Zijn Vader in het zaligen van zondaren, uit vrije gunst, om niet. En waar aan dat recht is voldaan, daar bevindt het volk: hier gaat de HEERE op grond van recht, ziende op dat bloed van Christus, voorbij. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

A

AMEN

We willen nu het woordje 'amen' overwegen, omdat het heel nadrukkelijk verschillende daden van het geloof aangeeft. Ik zal uw aandacht niet vragen voor de letterlijke betekenis van het woord, en evenmin waarvan het afgeleid is. Dat hebben we bij andere gelegenheden al gedaan. Het zal ook niet nodig zijn om nogmaals te stellen dat 'amen' een benaming is van het geloof. Alle uitleggers zijn het hierin eens met onze Heidelbergse Catechismus. De dingen die we nu zullen horen, zullen het bevestigen.

We willen er alleen op letten dat het woord 'amen' als benaming voor het geloof twee belangrijke zaken te kennen geeft. Dat zijn: 1) de volkomen *toestemming of instemming* van de ziel, en: 2) het waarachtig *vertrouwen* van het hart op God in Christus ten aanzien van alles wat Hij uit vrije ontferming belooft voor Zijn kinderen te willen zijn en doen. Over deze twee zaken willen we zo kort mogelijk iets zeggen.

Een volkomen instemming

Allereerst iets over het woord 'amen', zoals het de volkomen instemming van de ziel met God aangeeft. Het gaat daarbij niet alleen om de instemming op zichzelf, maar ook hierom dat men het volkomen eens is met God. Een zeker godgeleerde merkt zelfs op dat het voornaamste van het geloof hierin bestaat dat de gelovige helemaal hetzelfde wil als God. ▶

- Van beide willen we iets zeggen tot stichting en tot onderzoek van onszelf.

Eerst iets over de toe- of instemming. U weet dat, als wij bepaalde zaken toestemmen of ermee instemmen, wij die zaken ook voor echt wáár houden, ze erkennen en er ons zegel aan verbinden. Zo is het hier ook. Het geloof is als een 'amen van de ziel', een toestemmen van bepaalde zaken die God door Zijn Woord én door de krachtige werking van de Heilige Geest aan de mens openbaart. Die zaken betreffen de staat en toestand van de mens voor God. We hebben immers alléén met God te doen, voor Wie wij ieder persoonlijk op de grote en vreselijke dag van het oordeel zullen verschijnen. Wilt u hierover wat méér horen, lees dan wat er nu volgt.

Ik ben een zondaar

God spreekt in Zijn Woord tegen de ziel, en de Heilige Geest brengt dat met zo'n kracht in het hart van de mens, dat hij ervaart dat er in het bijzonder tot hem wordt gesproken. God zegt: 'Mens, u bent een zondaar, een overtreder van Mijn meest heilige Majesteit. Uw dagelijkse doen en laten kan niet anders dan Mijn toorn als een vurige oven tegen u ontsteken. Daardoor vergadert u voor uzelf alleen maar toorn als een schat tegen de dag van Mijn toorn en van de openbaring van Mijn rechtvaardig oordeel (zie Rom. 2:5; 2 Petr. 3:7). Ja, heel uw leven is één samengebalde knoop van ongerechtigheden. U bent buitengewoon scherpzinnig om het kwade te doen, maar u moet er niets van hebben om eens iets goeds te doen!'

Op deze en andere dingen die God op het hart drukt, antwoordt de mens: 'Amen, het is waar, o God! Ik had me weliswaar ingebeeld dat mijn leven deugdzzaam en fatsoenlijk was, maar ik zie nu in dat ik me daarin heb bedrogen.'

► wordt vervolgd

De zorgende Zaligmaker

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Jesus nu, ziende Zijn moeder, en den discipel dien Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zeide Hij tot den discipel: Zie, uw moeder.

Johannes 19:26, 27a

We zien ze daar staan aan de voet van het kruis: Maria, de moeder des Heeren, en Johannes, de discipel die zich in het bijzonder in de liefde van Jezus mocht verheugen. Er waren ook nog andere vrouwen aanwezig (vers 25), maar de Zaligmaker richt Zich in dit derde kruiswoord in het bijzonder tot Maria en Johannes.

Wat was Maria met moederliefde aan Hem verbonden. Ze had van Hem gezongen: 'Van nu aan zullen mij zalig spreken al de geslachten'. Maar wat Simeon had voorgezegd, heeft ze in alle bitterheid moeten ervaren: er zou een zwaard door haar ziel gaan. Daar staat ze dan aan de voet van het kruis en ziet ze haar Zoon hangen aan het vervloekte hout, een spot en smaad van mensen. Het zwaard dringt hier door tot in het diepste van haar ziel. Ze kan niets voor Hem doen. Machteloos moet ze toezien hoe haar Kind ondragelijke smarten lijdt. Ze staat er zo dichtbij, toch kan ze niets doen. Ze kan alleen maar zien op Hem met een blik zoals alleen een moeder kan zien op haar kind in nood. En dan klinkt het uit de mond van de lijdende Borg: 'Vrouw, zie, uw zoon'. Dat klinkt niet erg vriendelijk.

We zouden eerder hebben verwacht dat Hij haar vriendelijk zou toespreken en zeggen: Moeder, ga maar naar huis, want u kunt toch niets voor Mij doen. Nee: Vrouw. Waarom zou de Heere Jezus Zijn moeder zo hebben aangesproken? De band kind-moeder wordt verbroken. Er is een andere band voor in de plaats gekomen. Een geestelijke band. Aan het kruis hangt niet het Kind van Maria, maar de Zoon van God, de Zaligmaker van zondaren. Hij moet die smart alleen dragen. Niemand kan Hem helpen, ook Zijn lieve moeder niet.

Geen vertroosting

Christus moest de beker van het lijden tot de laatste druppel alleen ledigen. Daar mocht geen druppel vertroosting in zitten. Zelfs de vertroosting

van een moeder niet.

Jezus gaat geheel vrijwillig en volkomen de weg van de dood in, om de helse smarten te dragen en de duivel en al Zijn vijanden te overwinnen. Hij draagt de schimp, de smaad en overlast van al degenen die God smaden. Hij daalt vrijwillig af in de helse smarten om Zijn volk te verlossen. Ook voor Maria. Ook Maria kan alleen door genade zalig worden. Als ze Hem zou kunnen helpen, dan zou er nog iets van Maria in aanmerking komen tot de zaligheid. Nee, zowel voor de moordenaar aan het kruis als voor Maria en voor elke zondaar is er het door Jezus gebaande smalle pad ten leven. Niets van de mens komt in aanmerking.

Trooster

Maar Jezus laat Zijn moeder, Zijn kind, niet in de steek, zelfs niet als de helse smarten Zijn ziel en lichaam teisteren en de ondeelbare last van de toorn

Maria moet Hem als haar Kind loslaten om Hem als haar Zaligmaker te ontvangen.

van God Hem straks zal doen uitroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Hij geeft haar Johannes als een geestelijke zoon. En Johannes krijgt de opdracht om voor Maria te zorgen als een zoon voor zijn eigen moeder. Zo troost de Heere Zijn kinderen in hun verdriet. Hij is immers de grote Trooster. Maria moet Hem als haar Kind loslaten om

Hem als haar Zaligmaker te ontvangen. Jezus gaat ook voor Zijn moeder de helse duisternis in om ook voor haar het leven en de zaligheid te verwerven.

Twee kinderen van God aan de voet van het kruis. Straks gaan ze naar het huis van Johannes. Daar zal Johannes voor Maria zorgen. Daar wordt iets van de gemeenschap der heiligen gesmaakt. 'Waar liefde woont, gebiedt de HEERE den zegen'.

Vele vragen zullen hun hart vervuld hebben. Vanuit de liefde van hun hart zouden ze Jezus wel van het kruis hebben willen halen. Daardoor zouden ze echter hun zaligheid onmogelijk hebben gemaakt.

Nee, Jezus gaat ter wille van Zijn volk de helse smarten en benauwdheid in. Om zondaren die het zwaarste kruis in hun leven kennen, de zonde, daarvan te verlossen en Zijn kinderen bij te staan als de barmhartige Hogepriester, Die in alles is verzocht geworden, opdat Hij degenen die verzocht worden te hulp zou komen.

Vragen opgelost

Maria en Johannes keren van Golgotha terug naar de woning van Johannes in Jeruzalem. Aan elkaar verbonden met geestelijke banden die sterker zijn dan natuurlijke banden, omdat die banden vastliggen in Hem, Die hen verlost heeft van de banden van de dood en de hel.

Vele vragen zullen ze met elkaar gedeeld hebben. Veel van die vragen zullen voor hen opgelost zijn als we Maria en Johannes na de hemelvaart van Jezus zien zitten tussen de discipelen die eendrachtig bijeen zijn, volhardende in het bidden en smeken (Hand. 1:14). Alle vragen zullen eenmaal verdwijnen als Christus als de verheerlijkte Middelaar ook Maria en Johannes Zijn Vader zal voorstellen en zeggen: 'Ziedaar, Ik, en de kinderen die Mij God gegeven heeft'.

Zult u, zul jij daar ook bij zijn? ♦

▶ Aan het kruis hangt niet het Kind van Maria, maar de Zoon van God, de Zaligmaker van zondaren.

▶ wordt vervolgd

Jezus zingt psalmen

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg.

Mattheüs 26:30

We stellen bij deze tekst uit Mattheüs 26 vier vragen over het zingen van Jezus: Wanneer heeft Hij gezongen? Wat is er gezongen? Hoe is het gezongen? En waartoe, met welk doel, is dit gezongen?

1. Wanneer gezongen

Het gezelschap van de elf discipelen heeft samen met hun Meester het laatste Pascha gehouden en ook het eerste Heilig Avondmaal gevierd. Het zijn de laatste uren dat ze zo in vrijheid samen zijn. Want na het verlaten van de paaszaal gaan ze naar de Olijfberg. Daar zal Hij met de woorden van Psalm 22 kruipen 'als een Worm en geen Man'. In de Olijvenhof zal de Herder verraden en gevangengenomen worden. Vervolgens zal Jezus als

een misdadiger gevonnist en gekruisigd worden. Dan hangt Hij tussen de aarde en de hemel.

Door dit alles heen blijft Hij trouw voor Zijn schapen zorgen. Op de weg tussen de paaszaal en de Olijfberg krijgen de discipelen veel onderwijs. Dit kunnen we uitvoerig lezen in Johannes 13 tot en met 16. Maar in deze laatste uren van afscheid zingt Hij ook. Wanneer ze de nacht van het verraad ingaan, zingt Jezus. Psalmen zingen is zo troostrijk, het

heeft iets teers. Blijkbaar kon Jezus niet zonder dit zingen, zelfs niet in de diepten van Zijn leven en lijden. Laat dat een les voor ons zijn! Jezus is niet alleen de hoogste Leraar, Die voortdurend onderwijs geeft. Hij is ook de enige Voorbidder, Die ons vóórbid. De gebedswoorden en gebedszaken moeten van Hem komen. Maar Hij is ook de volmaakte Voorzanger. Hij zingt ons voor... geïnspireerde woorden van de Heilige Geest, ons overgeleverd in de Heilige Schrift, regel voor regel. Wanneer wij geen woorden meer hebben om onze duiternis en ellende tot uitdrukking te brengen, dan mogen we tóch zingen. Omdat Jezus het ook deed.

2. Wat gezongen

Aan het begin van de Paschamaaltijd werd het 'kleine Hallel' aangeheven, aan het einde van de maaltijd het 'grote Hallel'. De kerk van het oude verbond zong vaak uit de woorden van God, door de Geest Zelf ingegeven. Zingend naderden ze met Gods eigen woorden tot de Allerhoogste. Zou dat de kerk van het nieuwe verbond ook niet passen? Zouden wij dan niet graag psalmen zingen? Hoor Jezus zingen, over Zijn God en Vader, Die de psalmen geeft in de nacht. De discipelen zingen de woorden weliswaar mee, maar de diepe inhoud zullen ze later pas verstaan. Daarom is Jezus hun Voorzanger, Die de diepten van de woorden volmaakt peilt. Gods gerechtigheid en waarheid zijn de blijvende inhoud van 'de lofzang', dat wil zeggen van de Psalmen 115 tot en met 118. Jezus laat hier een voorbeeld na. Hiermee wordt het psalmgezag bijzonder geheiligd voor de kerk van het Nieuwe Testament. De oorspronkelijke dichter van het oude verbond heeft dit niet kunnen vermoeden, deze rijke diepte en bijzondere heiliging. Jezus zet hiermee Zijn zegel op de psalmen als lied voor het Nieuwe Testament, ook door deze ontroerende zang aan de discipelen van het verbonds. Zouden de engelen en de gezaligden zich niet verwonderd hebben over dit zingen in de nacht? Zó is er nog nooit gezongen.

3. Hoe gezongen

Woord voor woord klinken de Psalmen 115 tot en met 118 uit Jezus'

▶ Na het verlaten van de paaszaal gaan ze de Olijfberg op.

mond. Deze psalmwoorden zijn zo ook gezongen in de tabernakel, in de tempel en in de synagoge. Zo is er gezongen in Israël, in Babel, in de verstrooiing en alom. Maar nu schijnt het licht vanuit Jezus over deze oude psalmwoorden. Nu krijgen ze hun diepste betekenis in de voortgeschreden Godsopenbaring van het Nieuwe Testament. We horen ze nu uit Jezus' eigen mond, aan het einde van Zijn leven als Borg van Zijn Kerk. Straks klinkt uit diezelfde mond: 'Het is volbracht'. Daarom zingt Immanuël hier nu Zelf: 'Niet ons o Heer', niet ons, maar Uw Naam zij eeuwig eer'. Psalmen uit Jezus 'mond zijn vol van de Verlosser en Zijn verlossing. Daarom zijn de 'banden des doods en de angsten der hel' door Hem volgens Psalm 116 overwonnen. Door Hem blijkt Gods 'goedheid in nood en dood' (Psalm 117). Terwijl de bijen van Psalm 118 Hem omringen, zingt de Gezondene des Vaders. Zijn jongeren krijgen het van deze Opperzangmeester ingeprent, hoe wonderlijk God zorgt en leidt, door de dood en de opstanding van deze zingende Borg van Sion heen. Het zal blijken: 'Ik zal niet sterven, maar leven'. Hier klinkt dus al: 'Ik leef en gij zult leven'. Zijn overwinning over de dood en de hel zingt Hij hier al uit. Zijn stervende stem looft Gods Naam.

4. Waartoe gezongen

Met elkaar hebben ze gezongen, terwijl Goede Vrijdag aangebroken is. In veel huizen wordt het Pascha gevierd en vertellen de vaders over de verlossing van de verderfengel en over de uittocht. Daarom wordt er gesproken en gezongen over het uitzien naar de komst van de Verlosser en Messias. Wat is het nu waar: 'Heden is deze Schrift in uw oren vervuld' (Luk. 4:21). Maar, er kan ook gezongen worden zonder dit te verstaan. Zingen zonder dit gekomen en geslachte Lam is echter zo arm. Dan zingen we alleen voor de vorm, met de lippen, zonder de verlichting door de Geest van Immanuël. Maar het gaat om de troost en de kern van het lied van Mozes en van het Lam dat hier gezongen wordt! Hij zingt zoals er nog nooit gezongen is. De elf discipelen mogen met Hem meezingen. Zingt u ook mee, met uw hart? ♦

Een ijverig God

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Zo zal de HEERE ijveren over Zijn land, en Hij zal Zijn volk verschonen.

Joël 2:18-22

Iedere zondagmorgen horen we de reden dat de Heere het tweede gebod gegeven heeft: 'Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God'. Bij het woord 'ijverig' denken wij aan iemand die trouw en nauwgezet zijn werk doet. In Exodus 20 en in Joël 2 heeft het woord echter een heel andere betekenis. Laten we vanuit dit Schriftgedeelte eens nadenken over Gods ijver.

Gods ijver beloofd

We zijn nog steeds bezig met de profetie van Joël, waarin tot twee keer toe werd opgeroepen om de sjofar te blazen. Tot alarmering en bekering. In naam van de Heere roept de profeet op tot berouw en bekering. Joël weet ook wel dat mensen van nature geestelijk dood zijn. Maar daarom doet de Heere nog niets van Zijn eis af! Toen niet en nu nog niet. In de prediking klinkt het bevel van bekering en geloof onverkort. En juist die prediking die niet begint bij de mens en zijn (on)mogelijkheden, maar bij God en Zijn rechten, wil de Heere zegenen. Door de werking van de Heilige Geest worden woorden in de prediking doorleefde zaken in harten van jonge en oude zondaren. Joël mag er nog iets bij zeggen ook. Zo, in die weg, 'zal de Heere ijveren over Zijn land en Hij zal Zijn volk verschonen'. De Heere zal niet op afstand blijven. Hij laat Zijn volk niet eindeloos in het verdriet. Dít is Gods ijver: Hij gaat handelen tot eer van Zijn Naam en tot behoud van Zijn volk.

Gods ijver getekend

'De Heere zal antwoorden'. Wat is dit een kostbaar zinnetje. Hij zál antwoorden op smeekgebeden. Hij hoort

het geroep van arme zondaren en zal spreken. Zijn ingrijpen in het volksleven van Israël heeft twee kanten. Zijn volk, dat nu op het tempelplein roept om ontferming, zal geen gebrek meer hebben. Hij zal hen verzadigen met koren, most en olie. De heidenen hadden gespot dat de God van Israël dood was. Maar dát kon de Heere niet verdragen. De spot van de omliggende volken zal verstommen. Gods ijver heeft ook een andere zijde. De verlossing van Zijn volk betekent de verdelging van Zijn vijanden. Zoals eenmaal de sprinkhanen in Egypte door een sterke westenwind werden weggeblazen (Ex. 10:19), zo zal de Heere de aanstormende vijanden wegdrijven. De voorhoede van het leger naar de oostzee (de Dode Zee) en de achterhoede naar de achterste zee (de Middellandse Zee). Dode vijanden liggen op grote hopen te stinken. Maar het land is bevrijd. Dát is Gods ijver. Het land en de beesten worden opgeroepen zich te verheugen in de grote dingen die de Heere heeft gedaan.

Gods ijver vervuld

De boodschap van Gods ijver over Zijn volk klinkt op het tempelplein. Bij het brandofferaltaar dat sprak van de komende Zaligmaker. De ijver van Gods huis heeft Hem verteerd. Hij brandde van ijver tot de eer van Zijn Vader. Hij heeft al Gods deugden verheerlijkt, vooral in het volbrengen van Zijn Middelaarsarbeid. Het is dan ook alleen om Jezus' wil dat Gods ijver ten gunste van schuldige zondaren zal zijn. Van die Zaligmaker mag Joël gaan profeteren. Meer daarover volgende week.

► wordt vervolgd

Martelaar of Middelaar

ds. A. Moerkerken, Capelle aan den IJssel

Iemand stelde eens de vraag hoe het te verklaren is dat vele martelaren zwijgend en soms zelfs zingend de dood zijn ingegaan, terwijl we van de Heere Jezus lezen dat Hij zo angstig aan het kruis heeft geroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' We willen over die vraag eens wat nadenken.

De geschiedenis van Gods strijdende Kerk op aarde is niet één ononderbroken geheel van vervolgingen geweest. Het heeft meer iets weg van de weeën van een vrouw: ze komen en ze gaan. Wel is er vaak een vast patroon te ontdekken. Het is als bij de gemeente van Smyrna in Openbaring 2: eerst lezen we van lastering, dan van verdrukking. Over Smyrna gesproken: daar is één van de bekendste martelaren ter dood gebracht. De geschiedenis van zijn dood is de moeite waard om nog eens in de herinnering te worden teruggeroepen. We kunnen erover lezen in het Martyrium Polycarpi, een geschrift uit de tweede eeuw.

Heidenen en... Joden

Het was zaterdag 23 februari van het jaar 156. In het machtige stadion van Smyrna is een woedende menigte samen. De massa mensen is wonderlijk samengesteld: zij bestaat uit

heidenen en... Joden! Deze beide bevolkingsgroepen, die elkaar nogal eens dwarszaten, zijn op deze dag één in hun haat tegen een 90 jaar oude man, Polycarpus, de 'engel van de gemeente van Smyrna'. Polycarpus moet eraan.

De oude man had zich verborgen ergens in een landhuis. Men folterde een christenjongen om aan de weet te komen waar de oude bisschop verbleef en de jongen sloeg door. Polycarpus werd gegrepen en naar het stadion gebracht. Aanvankelijk was de proconsul, die hem namens de Romeinse overheid moest onderwerpen, vriendelijk. 'Kom', zei de Romein, 'zweer nu maar even bij het geluk van de keizer en roep: weg met de goddelozen!' Met die goddelozen werden natuurlijk de christenen bedoeld... Maar de oude bisschop keek toornig naar de razende menigte in het stadion en schudde zijn vuist naar hen. Hij zuchtte en keek naar de

hemel. Toen zei hij: 'Weg met de goddelozen!' Maar dat had de proconsul niet bedoeld!

De proconsul probeerde de bisschop ertoe over te halen Christus te vloeken. Na 20 eeuwen is het antwoord van de oude man nog niet vergeten: 'Zesentachtig jaar heb ik Hem gediend en Hij heeft mij geen kwaad gedaan. Hoe kan ik mijn Koning Die mij gered heeft, vervloeken?'

Toen probeerde de rechter Polycarpus bang te maken. Eerst met de leeuwen, toen met het vuur. De oude man gaf geen krimp. Uiteindelijk is de oude 'engel' van de gemeente van Smyrna de marteldood gestorven.

Middelaar

Maar, de vraag was hoe het te verklaren is dat zoveel martelaren zwijgend of zelfs zingend zijn heengegaan, terwijl de Heere Jezus op zo aangrijpende wijze uiting heeft gegeven aan Zijn angsten. Het antwoord op die vraag moet luiden dat er een principiële verschil is tussen het lijden van een martelaar en het lijden van de Middelaar. Men heeft dat niet altijd goed verstaan. Al heel vroeg leefde in de kerk de gedachte dat het sterven van een martelaar een verzoenend offer kon zijn. Daarmee zijn we het schriftuurlijke spoor bijster. Toch kunnen ook onder ons verkeerde gedachten leven over het lijden van Christus. Vaak heb ik mensen de uitdrukking horen doen: 'Ik moet wel veel lijden, maar dan denk ik er maar aan dat de Heere Jezus nog veel meer heeft moeten lijden...! Zulke woorden zijn meestal goed bedoeld. Toch moesten we ze maar niet zeggen. Waarom niet?'

Het is niet zo dat wij moeten lijden en de Heere Jezus ook, maar dan veel méér. O nee! Christus heeft niet alleen veel meer geleden, maar Hij

Steigerhout

ds. M. Karens, Middelburg

heeft heel ánders geleden! Ons lijden overkomt ons vanwege onze zonden. En in ons lijden is altijd nog iets temperends: óf wij mogen de Heere vrezen en dan is ons lijden niet anders dan Gods Vaderlijke kastijding - óf wij vrezen de Heere niet en dan is er in ons lijden altijd nog iets van Gods lankmoedigheid.

Maar het lijden van Christus was zo geheel anders dan ons lijden. Waarom? Omdat Hij leed als Borg. Dat wil zeggen: plaatsbekledend, schuldovernemend. Meer nog: Hij leed ook onschuldig. En veel meer nog: in Christus' lijden was niets meer van Gods lankmoedigheid. Hij droeg de volle, onuitsprekelijke en onbeschrijfelijke last van de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht. En daarom alléén hebben de martelaren op de schavotten en de brandstapels soms kunnen zingen - maar heeft Christus zo bang moeten roepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'

Zo is er niet maar een gradueel, doch een principieel verschil tussen het lijden van de martelaren en het lijden van Sions dierbare Borg. Roept het smartelijk lijden van de martelaars ons medelijden wakker, Christus heeft aan onze medelijdende tranen geen behoefte. Hij zoekt slechts schuldligen, doodschuldigen. Hij zoekt verlorenen, totaal verlorenen. Hij wordt zo onuitsprekelijk dierbaar voor mensen die de hel waardig zijn geworden, en die daar niets van af willen hebben. Zij weten zich zo schuldig dat zij niet te goed zijn om verloren te gaan. Weten we daar uit ondervinding van? Ik zal nooit het woord vergeten van onze oude predikant uit mijn kindertijd. Hij zei nogal eens: 'Hoe diep moet onze zondekennis eigenlijk zijn?' En zijn antwoord was altijd: 'Zó diep, dat Christus er in past'. ♦

Een kwartier lang reed hij vóór mij op de A58, tussen Middelburg en Goes. En ik keek tegen de achterkant aan. Het was een kleine vrachtauto met achterop alleen het woord 'Steigerhout', en daaronder een nul-zes-nummer.

Dat ene woord liet mij niet los! Want wat is eigenlijk steigerhout? Het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal zegt: 'Hout waarvan men steigers maakt'. De bouwvakkers metselen staande op de steiger het gebouw. Hoe hoger het huis wordt, hoe hoger de steiger. Als het huis klaar is, wordt de steiger afgebroken. Het steigerhout heeft geen nut meer, wordt soms zelfs verbrand. Het had wel dienstgedaan bij de bouw, maar was geen deel van het gebouw zelf. Als het steigerhout weggebroken wordt, moeten de laatste stenen in de steigergaten nog worden aangebracht.

Het is een ingrijpend beeld! Mensen kunnen als steigerhout dienen. De HEERE gebruikt ze om Zijn Kerk te bouwen. Wat ontzettend om als steigerhout door God gebruikt te zijn, maar zelf geen levende steen te zijn! Door God gebruikt om te werken aan Zijn Koninkrijk en er zelf buiten te staan. Er geen deel aan hebben! Ik dacht aan: Judas en Demas.

Terwijl ik die elf letters achterop de vrachtauto las, klom het gebed op in mijn hart. Een bede tot de Alwetende: 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten. En zie of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg' (Ps. 139:23, 24). Was dat nu nodig? Je wist toch wel wat er in je leven was gebeurd! Je kunt toch je roeping tot het ambt vertellen?

En hoe vaak ben je al bij de ambtelijke arbeid uit- en doorgeholpen?

Zo kan één woord achter op een auto aanzetten tot zelfonderzoek! Het gaat toch om eeuwig wel of eeuwig wee. De Bijbel, ja vooral de Heere Jezus, roept ons op veel plaatsen op tot zelfbeproeving. Er is schijn en zijn. 'Het staat goed met ons als wij bij een waarschuwing in het algemeen in de eerste plaats onszelf onderzoeken' (Spurgeon).

Hoe nodig is te weten dat ik als een levende steen ben gebouwd op het enige Fundament Jezus Christus en Die gekruisigd. Dat het werkelijkheid is in mijn leven, dat ik Christus ben ingelijfd door het zaligmakend geloof. Dat ik ben vastgezet op de uiterste Hoeksteen Christus.

Al is het als het kleinste steentje ('een klezoortje') in de achtergevel! 'Tot Welken komende als tot een levende Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus' (1 Petr. 2:4, 5).

Wat een genadewonder om met je hart te mogen geloven en met je mond te mogen belijden: Steigerhout, maar het is niet mijn nul-zes-nummer! ♦

Koud in de kerk

A. Bel, Vlaardingen

Als het in vroeger dagen buiten erg koud was, viel het in de kerk ook niet mee, voor de predikant niet en ook niet voor de kerkgangers. Ds. Johannes de Wit (1790-1829) stond eens in Zierikzee te preken met een lange zwarte mantel over zijn ambtsgewaad. De kerkgangers hielden het zittend niet uit en liepen heen en weer in de gangpaden.

Dr. Abraham Kuyper schreef in *Onze eeredienst* (1911) zelfs dat er als gevolg van de kou dodelijke slachtoffers waren te betreuren. Hij schreef: 'Gebouwen als de Nieuwe Kerk op de Dam hebben reeds talloze sterfgevallen op hun rekening. De koude daar soms bij felle vorst in de winter geleiden, ging dermate tegen de eerste hygiënische eisen in, dat meer dan één er een ziekte opdeed die hem ten grave sleepte'.

De diakenen van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Amsterdam waren er blij mee als het tijdens de Kerstdagen flink vroom en er veel sneeuw viel. Dat was dan te zien aan de opbrengst van de collecten, 'wjl dan

ieder de nijpende koude voelt, en zich herinnert, hoevelen gebrek hebben aan de nodige kleding, bedekking en middelen tot verwarming en bewogen worden tot ruime bijdragen'. Op de dinsdagavond na de Kerstdagen werden de collecten altijd geteld, en - zo zeiden de diakenen in het verslag over het jaar 1888 - voor de blijmoedige gevers zou het aangenaam zijn om te zien wat een opgewekte stemming er dan heerste omdat er zoveel zilvergeld en zelfs bankbiljetten op tafel lagen.

Koude en Warmte

Het heeft soms erg lang geduurd voordat er verwarming in de kerk werd aangelegd. In Dresden (Duitsland) nam men in 1860 in een groot kerkgebouw een 'stelsel van verwarming door hete lucht' in gebruik. Om de kerk op de gewenste temperatuur te krijgen was men twaalf uur aan het stoken en er was twaalfhonderd kilo steenkool mee gemoeid.

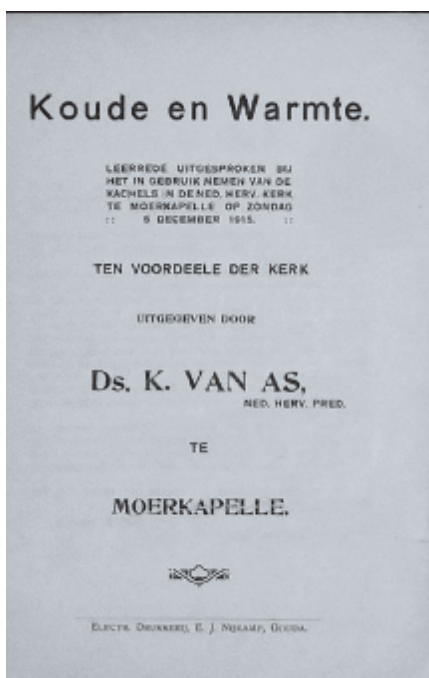
In de Hervormde gemeente van Moerkapelle werden op zondag 5 december 1915 twee kachels in gebruik genomen. Het thema van de preek sloot aan bij dit feit: ds. K. van As - een toepasselijke naam - preekte over 'Koude en Warmte', naar aanleiding van Psalm 147:16-18: 'Hij geeft sneeuw als wol, Hij strooit den rijm als as. Hij werpt Zijn ijs heen als stukken; wie zou bestaan voor Zijn koude? Hij zendt Zijn woord, en doet ze smelten; Hij doet Zijn wind waaien, de wateren vloeien heen'.

De toepassing in het Engels

In oktober 1946 nam ds. W.C. Lamain een beroep aan van een tweetal gemeenten in Grand Rapids. De ene gemeente was ontstaan in 1870 en de godsdienstoefeningen werden in die gemeente in het Hollands gehouden. Het kerkgebouw bevond zich in de Division Avenue. De andere gemeente was in 1923 ontstaan. Men kwam samen in de Ottawa Avenue. Daar werden de diensten in het Engels gehouden. Spoedig na de komst van ds. Lamain - op 20 maart 1947 deed hij intrede - besloten de beide gemeenten om te verenigen. Het werd nu één gemeente, één kerkenraad en twee kerkgebouwen. In 1951 werd een nieuw kerkgebouw in gebruik genomen. Vanaf die tijd kwam de gemeente daar samen. Ds. Lamain was toen inmiddels in staat om in het Engels te preken. Maar zover was het eind 1947 nog niet. Op een zondag deed de verwarming het niet in het kerkgebouw aan de Division Avenue. Ds. Lamain schreef toen in *De Saambinder* van 15 januari 1948 het volgende: 'Op zondagmorgen stonden we met de meesten van ons gezin weer klaar om naar de Hollandse Kerk te gaan, doch kregen de boodschap dat er aan de kerk aan de Division Avenue geen dienst gehouden kon worden, daar de kachel niet brandde. 't Was erg koud, zodat het niet mogelijk was om daar te vergaderen.

Toen moesten de beide gemeenten vergaderen in het gebouw aan de Ottawa Avenue. Die kerk liep stampvol. In de consistorie werd beraadslaagd wat nu te doen, daar het ene deel de Hollandse taal niet verstaat. Een ouderling kwam binnen met een Catechismuspreek van Van der Kemp, vertaald in het Engels. Besloten werd dat ik dan maar over die Zondag zou preken in het Hollands en dat dan de ouderling de toepassing van Van der Kemp in het Engels zou lezen. Alles moest vanzelf ineens veranderd worden.

't Viel voor een ogenblik wel niet mee, daar ik zonder enige voorbereiding de Wet en een hoofdstuk uit de Bijbel in 't Engels moest lezen, enzovoort. Maar de Heere ondersteunde en betoonde Zijn gunst nog in de verschillende werkzaamheden'. ♦

Roepingenzondag

C.S.L. Janse, Ugchelen

Voor de Protestantse Kerk in Nederland geldt de vierde zondag na Pasen voortaan als roepingenzondag. Er zal dan aandacht worden gevraagd voor de groeiende behoefte aan nieuwe predikanten.

Eerder was een andere datum in beeld, maar men wil nu aansluiten bij de datum die de Rooms-Katholieke Kerk hanteert. Je ziet de laatste tijd vaker dat protestanten aansluiting zoeken bij rooms-katholieke tradities. Helaas wel.

In de roomse kerk zijn er al jarenlang grote tekorten. Vanuit andere werelddelen worden priesters hierheen gehaald om de lacunes enigszins op te vullen, maar ondanks dat blijft het priestertekort een reden om tal van kerken te sluiten.

Ook in de PKN worden voortdurend kerkgebouwen gesloten vanwege teruglopende inkomsten en een afnemend aantal kerkgangers. Maar het aantal predikanten daalt nog sneller. Velen gaan de komende tien jaar met emeritaat, terwijl de nieuwe aanwas gering is. De jongere generatie in de Protestantse Kerk is veelal weinig betrokken bij het kerkelijk leven en slechts weinigen voelen zich geroepen om predikant te worden in een sterk vergrijsde kerk.

Neventaken

Het ambt van predikant is bij de protestanten minder zwaar geladen dan het priester zijn in de Rooms-Katholieke Kerk. De priesterwijding is bij Rome een sacrament en voor priesters geldt de celibaatsverplichting. Maar het predikantschap is ook niet zomaar een beroep. In de Dordtse Kerkorde werd destijds de bepaling opgenomen (art. 12) dat het een predikant niet geoorloofd was 'zich tot een andere staat des levens te begeven, tenzij om grote en gewichtige oorzaken'.

Wat anders is het wanneer predikan-

ten ook allerlei taken buiten het kerkelijk leven vervullen. Ds. G.H. Kersten was onder meer voorzitter van de SGP en ook Kamerlid. Niet iedereen was het daarmee eens. Zowel ds. A. Verhagen als ds. J. Fraanje hadden veel bezwaren. Maar er was in die tijd een groot gebrek aan kader. Ds. Kersten zag dat werk in het verlengde van zijn kerkelijk ambt.

Voor het predikantschap is een roeping nodig. Een roeping van Godswege. 'Zo iemand tot eens opzienersambt lust heeft, die begeert een treffelijk werk' (1 Tim. 3:1). Maar er zijn ook andere mogelijkheden om bezig te zijn in Gods Koninkrijk. Als ik geen predikant meer kon zijn, zou ik schoolmeester worden, zo moet Luther eens gezegd hebben. Een tekort aan leerkrachten in het reformatisch onderwijs is dan ook een slecht teken. Kennelijk wordt die roeping te weinig gevoeld.

Voor het predikantschap is ook een opleiding nodig. Maar Bijbels gezien gaat het wel om Schriftgeleerden die in het Koninkrijk der hemelen onderwezen zijn (Matth. 13:52). De eis van een universitaire studie en een

gymnasiale vooropleiding zoals die vanouds in de Hervormde Kerk gold, vormde een forse barrière in een tijd dat velen niet meer dan de lagere school doorlopen hadden. Dat was zeker het geval in de gereformeerde hoek van de kerk. Inmiddels is men in de PKN bereid om met HBO-theologen genoeg te nemen.

Belangrijke plaats

Predikanten nemen in het kerkelijk leven een belangrijke plaats in. Dat is zeker onder ons het geval. Daarom is het voor een kerk van groot belang wie men tot de preekstoel toelaat. Er zijn tal van voorbeelden dat predikanten de deur openzetten voor allerlei verkeerde ontwikkelingen. Of die deur open lieten staan.

'De theologen gingen voorop', zo luidde de titel van een boek van de gereformeerde ds. A.M. Lindeboom dat zo'n veertig jaar geleden verscheen. Dat het kerkvolk in de toenmalige Gereformeerde Kerken steeds meer weg groeide van de (neo) gereformeerde leer kwam volgens hem doordat de theologen (hoogleraren en predikanten) hen daarin waren voorgedaan. 'Want de leiders dezes volks zijn verleiders', zo lezen we in Jesaja 9:15. Het is heel erg als dat van predikanten gezegd moet worden.

Zware taak

Het is dan ook een zware taak van het Curatorium van onze Theologische School om te beslissen over de toelating van studenten tot de opleiding. Wie is tot deze dingen bekwaam? Maar ook een hoogst belangrijke taak omdat in die weg middelijkerwijs de gemeenten bewaard blijven bij de oude beproefde waarheid.

In de Gereformeerde Gemeenten kennen wij geen speciale roepingenzondag. Niet zonder reden wordt echter vooral op de zondag vóór de betreffende curatoriumvergadering vanaf de kansel voorbede gedaan. Opdat de te nemen beslissingen, zowel naar de ene als naar de andere kant, in Gods gunst zouden mogen zijn. Want 'de oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; daarom, bidt de Heere des oogstes dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote' (Luk. 10:2). ♦

De zeven kruiswoorden

ds. G. Mouw

uitg. Gebr. Koster; 167 blz., € 17,50.

'Mijne geliefden, we lezen zo opmerkelijk in ... (dan volgt het Bijbelboek) dat de Mond der Waarheid getuigt ... (nu volgt de tekst). Als inleiding tot de stof van deze ure dachten we aan dit tekstwoord'. Zo beginnen alle zeven preken van wijlen ds. G. Mouw die zijn uitgegeven over de zeven kruiswoorden. Iedereen die ds. Mouw heeft horen preken, zal hem daarin direct herkennen. Altijd begon hij zijn preken met een treffende voorafsprake uit Gods Woord om de gedachten heen te leiden naar de tekst van de prediking. Alleen al de voorafspraken maken de aanschaf van deze bundel het meer dan waard.

Dan de preken zelf. De uitgever typeert de preken terecht als bevindelijk. Het viel ons echter bij het lezen van deze preken op hoezeer juist ook de geloofsleer een plaats heeft in deze preken. De Schriftuurlijke leer van het plaatsvervangende lijden

en sterven van de Zaligmaker is het hart van deze preken. Zij vormt als het ware het geraamte ervan. Vervolgens komt de bevinding ('Hoe krijg ik er persoonlijk kennis aan') als vanzelf uit de Schrift op. Zo wordt de bevinding gemaakt tot het vlees op de botten. Ik wenste daarom wel dat deze preken in al onze gemeenten gelezen zouden worden. Er zijn meer bundels met preken over de kruiswoorden beschikbaar, ook voor de leesdiensten. Toch is een nieuwe bundel niet overbodig. Jezus Christus en Dien gekruisigd te prediken, is de blijvende opdracht aan de Kerk. Hem te leren kennen, is het leven van de Kerk. Hier leest u in het bijzonder hoe in de borgtocht van Christus de verheerlijking van Gods recht en de zaligheid van Gods kinderen samenkomen, en hoe we behouden kunnen en moeten worden door recht. Steeds klinkt daarbij het wonder van het leren kennen van dit Fundament door. Met veel aandrang wordt dit de lezer voorgehouden waarin bijna bladzijde na bladzijde de gunning van een bewogen herdershart doorklinkt.

ds. G.P. van Nieuw Amerongen, Nijkerk

Het Kind van Bethlehem

ds. A.T. Huijser

uitg. Gebr. Koster; 142 blz., € 13,90.

Onze broeder ds. A.T. Huijser heeft in vijf preken Mattheüs 2 behandeld. Twee preken behandelen de geschiedenis van de wijzen uit het oosten, de overige drie preken behandelen de vlucht naar Egypte, de kindermoord te Bethlehem en de terugkeer uit Egypte. Deze preken bevatten een evenwichtige boodschap van zonde en genade, van de dood in Adam en het leven in Christus. Ds. Huijser preekt in heldere bewoordingen en geeft een duidelijke verklaring van de tekst met een bevindelijke, maar soms ook praktische toepassing. Voor iedere hoorder (lezer) is er een heldere boodschap. Dat maakt dat de inhoud met klem aan het hart wordt gelegd. Ook voor kinderen zijn deze preken begrijpelijk. Daarom zijn ze zeer geschikt voor de leesdiensten.

Het valt op dat onze broeder veel aandacht heeft voor worstelende zielen, ze vanuit de tekst duidelijk de weg wijst naar het Kind van de kribbe en hoe daar te komen. Een citaat uit de eerste preek maakt dat duidelijk: 'Hebt u de weg tot het Kind gevraagd, of hebt u Hem de weg voorgeschreven? Heere, zou U eens dat willen doen, opdat ik dat... En, Heere, zou U mij dat eens willen geven, dan zal ik... Waarom bent u niet opgehouden om de rechte wegen des Heeren te verkeren, door niet te willen zijn wat u bent, namelijk een goddeloze? Dán kunt u bij de kribbe terecht'. Ds. Huijser gaat moeilijke vragen, waartoe de tekst aanleiding kan geven, niet uit de weg. Denk aan de kindermoord van Bethlehem. De derde preek, de vlucht naar Egypte, is zeer leerzaam over de strijd tegen genade en de onbegrepen wegen die de Heere soms gaat in het leven van Zijn kinderen.

ds. J.B. Huisman, Lunteren

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Hardinxveld-Giessendam,
ds. H.A. van Zetten te Nieuw-Beijerland;
te Oudemirdum,
ds. G.J.N. Moens te Middelharnis.

BEDANKT

voor Courtland (Ontario, Canada),
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke.

PASTORIEZORG

Geliefde gemeenten,
Begin december vorig jaar heb ik u bericht dat artsen bij mij de diagnose ALS hebben vastgesteld. Inmiddels zijn we enkele maanden verder. Naar omstandigheden gaat het redelijk, hoewel ik besef dat dit zomaar veranderen kan. Lopen en staan wordt moeilijker. Met verschillende hulpmiddelen ben ik nog enigszins mobiel.

Na in januari een week in het AMC Groningen opgenomen te zijn geweest, lig ik de nachten en in de middag (ruim een uur) aan de beademing. De Heere geeft dat ik hierdoor overdag minder vermoeid ben, zodat ik nog enkele ambtelijke werkzaamheden kan doen, onder meer de preekvoorbereiding voor de zondagmorgen. Hiermee ben ik blij. Namens mijn vrouw en de (klein)kinderen dank ik u allen vriendelijk voor uw meelevens, in welke vorm dan ook. Het doet ons goed. Ik vraag blijvend

Ik ken geen genade die gedijt in een achteloze en zorgeloze ziel.

- J. FLAVEL -

uw voorbede, in de gezegende Voorbidder, van Wie de apostel schrijft: 'alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden' (Hebr. 7:25).

ds. D.W. Tuinier

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 29 JANUARI 2024

Ds. A.P. Baaijens opent de vergadering als predikant van de roepende gemeente Aagtekerke. Na zijn openingswoord spreekt hij het memorandum over 2023 uit. In het achterliggende jaar zijn overleden: uit de gemeente Aagtekerke op 10 november W. de Vries (83). Hij diende van 1986 tot 2001 in het ambt van ouderling. Uit Middelburg-Zuid is op 5 april A. van der Toorn overleden (79). Hij diende als ouderling van 1985 tot 1999. Uit Oostburg is P.F. de Feijter op 20 maart overleden (78). Hij heeft 32 jaar gediend. Uit Terneuzen is J. Paardekooper overleden (86). Van 1972 tot 2013 heeft hij Axel en Terneuzen gediend als ouderling. En uit Westkapelle is op 16 augustus overleden J. Mulder (72). Hij diende als ouderling van 1979 tot 2005. Er zijn ook jubilea herdacht. In Aagtekerke was L. Joosse 25 jaar diaken, en in Meliskerke was B.M. van den Berge 25 jaar ambtsdrager (eerst diaken, later ouderling). Gememoreerd wordt dat A.H. den Otter (Haamstede) op 10 oktober is uitgezonden als evangelist naar Cambodja. In Meliskerke werd op 6 september kandidaat A.E. Brijder bevestigd als herder en leraar. Op 14 maart nam ds. J.M.D. de Heer afscheid van Middelburg-Centrum in verband met het vertrek naar Rotterdam-IJsselmonde. Op 15 februari nam ds. J. de Kok afscheid van Westkapelle in verband met zijn vertrek naar Sint-Annaland. In verschillende gemeenten werd ambtelijk werk beëindigd. Dat waren: in Aagtekerke diaken H. Simonse, in Haamstede ouderling A.H. den Otter, in Meliskerke diaken K. Dekker, in Middelburg-Centrum de ouderlingen J. Jobse (aan wie een koninklijke onderscheiding werd toegekend), C.C. Baas en C.J. van Duivendijk, in Oostkapelle

de ouderlingen S.W. Dekker, J. Weststrate en C. Wisse, en in Vlissingen diaken J.A. Driessen.

De Werkgroep Archieven & Documentatiecentrum zal het archief van de classis Middelburg ordenen. De 'Notulen der Algemene Vergaderingen der Ledeboeriaanse Gemeenten vanaf 11 april 1883 tot 5 juni 1907' worden voortaan in Rotterdam bewaard.

Vervolgens is er een verslag van de aangepaste catechisatie aan mensen met een verstandelijke beperking. De preses wijst op het belang van dit werk. Verder worden behandeld de verslagen van de Classicale Evangelisatie Commissie en van de Raden van Advies van Sirjon en De Vluchtheuvel.

Er zijn drie punten ingediend voor behandeling. Een gemeente heeft vragen over een eventuele financiering van een te beroepen predikant en renovatie van de pastorie. Er wordt geadviseerd om eerst verder onderzoek te doen in de eigen gemeente. 'Laat het voor de gemeente vooral een zaak zijn van het gebed'. De classis staat niet onwelwillend tegenover een eventuele vrijblijvende financiële hulpvraag in de classisgemeenten.

Een andere gemeente heeft enkele opmerkingen over de komende bijeenkomst Interne Eenheid. Het vervolgtraject moeten we laten afhangen van de betreffende bijeenkomst, zo wordt gesteld. Het derde punt van behandeling wordt in comité besproken.

Naar de Particuliere Synode Zuid worden afgevaardigd: ds. A.P. Baaijens, ds. M. Boersma en ds. A.E. Brijder, en de ouderlingen J.P. Bosman, J. Koppejan, A.J. van der Maas, S. Riemens en G.A. Terlouw.

Haamstede is de roepende kerk voor de volgende classisvergadering, op 21 juni te Vlissingen. De vergadering wordt afgesloten door ouderling A.R. Dingemans van de roepende kerk.

S. Riemens, scriba

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

INFORMATIEAVOND VOOR (ASPIRANT) GEZINSHUISOUDERS

Het Platform Jeugdhulpverlening belegt op donderdag 25 april (19.30 uur) een bijeenkomst waarin informatie wordt geboden aan (pleeg)ouders die zich willen oriënteren op het starten van een gezinshuis. Ook zijn er mogelijkheden voor ontmoeting met ervaren gezinshuisouders. Binnen de achterban van deelnemende kerken aan het Platform (HHK, GG, GGiN en OGGiN) is behoefte aan uitbreiding van het aantal reformatorische gezinshuizen om te voorzien in de nood van jongeren voor wie een pleeggezin niet (meer) passend is. Graag komen we in contact met ouders die daar een hart voor hebben. Locatie: Boazkerk, Rondo 325, Sliedrecht. Belangstellenden en gezinshuisouders uit de reformatorische kerken worden hartelijk uitgenodigd. Graag vooraf aanmelden. Informatie en aanmelding: werkgroepjeugdhulp@cbgg.nl of tel. 06-11910855, 06-57733576

EVANGELISATIEMATERIALEN VOOR GOEDE VRIJDAG EN PASEN

Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten (EVGG) heeft nieuwe materialen ontwikkeld voor de heilsfeiten Goede Vrijdag en Pasen, voor zowel online als offline verspreiding. Zie evgg.nl/pasen

EXCURSIE VOGG NAAR WAARDER-DRIEBRUGGEN

De afdelingen Centrum en West van de Vereniging van Organisten der

Gereformeerde Gemeenten (VOGG) organiseren op zaterdag 9 maart (13.30 uur) een excursie naar het De Jongh-Boogaard-orgel van de Hersteld Hervormde Gemeente te Waarder-Driebruggen. Er is uitgebreid gelegenheid het orgel zelf te bespelen. Het adres van de kerk is Keizersmantel 1 te Driebruggen. Iedereen is welkom.

STADSWANDELINGEN DORDRECHT

In Dordrecht worden op zaterdagen weer stadswandelingen langs historisch belangrijke plaatsen gehouden. De data zijn: 6 april, 11 mei, 8 juni, 6 juli, 10 augustus en 7 september. Verzamelen om 11.00 bij de zijdeur van de Grote Kerk, tenzij anders afgesproken. Collecte voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Voor parkeren zie www.parkerenDordrecht.nl, parkeren op Weeskinderendijk is gratis (kenteken intoetsen). Meer info: J.J. Rietveld (e-mail rietveldjj@solconmail.nl; tel. 078-6180040 of 06-29113626).

STAFLEDEN VOOR VAKANTIEWEKEN GEVRAAGD

Voor de vakantieweken van 'Samen uit, samen één' deze zomer zoeken we nog enthousiaste stafleden voor de volgende weken. Mensen met een meervoudige beperking: M01 Lemele, 20 t/m 27 juli; M02 Lemele, 27 juli t/m 3 augustus; jongeren met gedragsbeperking: J02 Wemeldinge, 2 t/m 9 augustus; J03 Gelselaar, 26 juli t/m 2 augustus een man. Ook is er in de J03 week nog plaats voor gasten. Meer informatie op

vakantiewekenvbgg.nl of bel met J.M. Mudde-van den Berg (tel. 06-55793337).

VERKOPINGEN

Geldermalsen - Bethelkerk, Laan van Leeuwestein 10, vr. 8 maart, 19.00-21.00 uur, kledingbeurs.
Middelburg - Zuiderkerk, Schoutstraat 1, woe. 6 maart, 19.00-21.00 uur, en do. 7 maart, 8.45-11.00 uur, kinderkledingbeurs t.b.v. goede doelen (kledingbeursmiddelburgzuid@hotmail.nl).

ZANGAVONDEN

Amersfoort - St. Joriskerk, zat. 2 maart, 19.00 uur, Israël samenzangavond met Pieter Heykoop, orgel, meditatie ds. W. Visscher; appelwoord Chris Stoffer, sluiting Laurens van der Tang; collecte voor noodhulp Israël (toegang vrij); ook online te volgen op www.dep-israel.nl
Berkenwoude - Kerk Geref. Gemeente, zat. 9 maart, 19.30 uur, Vereniging Bovenstem, kinderkoor De jonge lofstem, Erwin van der Sluijs en Arie van der Vlist, orgel; leiding ds. C. Hogchem; collecte voor JBG-actie Bijbel Binnen Bereik.
Geldermalsen - Bethelkerk, zat. 9 maart, 19.30 uur, psalmzangavond met Pieter Heykoop, orgel; meditatie ds. A.A. Brugge, collecte voor Woord en Daad.
Genemuiden - Jachin en Boazkerk, zat. 9 maart, 19.30 uur, psalmzangavond met mannenkoor Harpe Davids, Martin Weststrate, orgel; leiding ds. A. Verschuure; collecte voor Theologische School.
Gouda - Kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde, zat. 9 maart, 20.00 uur, André van Vliet, orgel, met samenzang.

Kerkdiensten

ZONDAG 3 MAART 2024

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Aalst** 14.30 uur stud. J. Kroon; **Alblasserdam** 9.30 en 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart;

Amsterdam 16.00 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Barendrecht** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur

ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 uur ds. J.M. Evers en 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds.

J.W. Verweij; **Bodegraven** 10.00 en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 18.00 uur ds. M. Karens; **Boskoop** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Deventer** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Doetinchem** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Dordrecht** 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; **Enter** 9.30 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Ermelo** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Genemuiden** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. J. Schipper; **Gorinchem** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **Hardinxveld-Giessendam** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoofddorp** 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Houten** 10.00 uur ds. W. Visscher en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 17.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur stud. R.T. Michielse; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer;

Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 15.15 uur ds. J. Beens; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. E. Bakker; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. B. Labee; **Nieuwerkerk** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. J. Schipper; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oostburg** 10.00 en 15.00 uur ds. M. Karens; **Oosterend** (Texel) 10.00 en 16.00 uur stud. J. Janse; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. E. Bakker; **Oostvoorne** 17.15 uur ds. J.M. Evers; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. M. Blok; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikerveer** 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.30 uur ds. J.M. Evers; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 uur ds. H. Hofman en 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Soest** 19.00 uur ds. A. Schot; **Spijkernisse** 15.00 uur ds. H. Brons; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Viissingen** 17.00 uur ds. A.E. Brijder; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Westkapelle** 14.00

uur ds. S. Maljaars; **Westzaan** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Wierden** 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Woerden** 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 5 MAART 2024

Oosterland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Sliedrecht** 19.30 uur ds. H. Hofman.

WOENSDAG 6 MAART 2024

BIDDAG

Brakel 14.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Delft** 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Helder** 10.00 en 15.15 uur ds. A. Verschuure; **Dirksland** 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; **Eindhoven** 15.00 en 19.30 uur ds. J. IJsselstein; **'s-Gravenzande** 15.00 en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Herkingen** 14.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. C. van Krimpen; **Melissant** 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Middelharnis** 9.30, 14.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 14.00 en 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Nieuwe-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Nieuwer Ter Aa** 14.30 en 19.30 uur ds. J. Schipper; **Ooltgensplaat** 14.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Oostvoorne** 15.00 en 19.30 uur ds. M. Joosse; **Ouddorp** 14.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; **Oudemirdum** 14.00 uur ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Soest** 14.30 en 19.30 uur ds. W. Visscher.

WOENSDAG 6 MAART 2024

Aalst 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. J. Beens; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. J. van Laar; **Gorinchem** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Utrecht** 19.30 uur ds. W. Harinck.

DONDERDAG 7 MAART 2024

Aalburg 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Alblasserdam** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. A. Schreuder; **Kampen** 19.00 uur ds. D.W. Tuinier;

Naaldwijk 19.45 uur ds. M. Karens;
Rilland-Bath 19.30 uur (Tijdrede) ds.
 A.A. Brugge; **Zwolle** 19.30 uur ds. J.
 Schipper.

VRIJDAG 8 MAART 2024

Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds.
 J. van Laar; **Naaldwijk** 14.00 uur (huw.
 bev.) ds. J. van Rijswijk.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 3 MAART 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30
 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M.
 Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30
 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30
 en 15.30 uur evang. C. van Drunen;
Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30
 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de
 Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat
 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A.

van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat
 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema;
Scheveningen (Keizerstraat 177) 14.30
 uur evang. M. van Velden; **Tilburg**
 (Offenbachstraat 105) 10.30 (Bijbeluur)
 en 16.00 evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN WOENSDAG 6 MAART 2024 BIDDAG

Tilburg (Offenbachstraat 105) 19.30 uur
 evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

LANDELIJKE PSALMZANGAVOND
D.V. MAANDAG 1 APRIL 2E PAASDAG
 Toegang vrij! - **Nieuwe Kerk Delft**
 Organist: Pieter Heykoop - 19.30 uur
Meditatie: Ds. A. Moerkerken
 Collecte: t.b.v. Ezra for Israël (Dep. Israël)

Te huur: **vakantiehuis Elspeet 6 pers.**
 0657097232

Jonge vrouw (23) zoekt kostadres per
1 april D.V. in Puttershoek en omgeving.
 Telefoonnummer: 06-83715154

**Gezellig een paar dagen weg naar
 Zeeland?! Kijk dan op bedandbreakfast.nl**
 "De Westvest" of bel voor info
 06-15195097. Welkom!

Flavonoid Complex van NeoLife:
 voor een goed milieu in de blaas,
 goede conditie van bloedvaten, bij
 overgangsverschijnselen.
 Maart-aanb. | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Verschenen: 'Niets bij geval'. Zwaar
 werd Rina Heijboer tijdens de waters-
 nood getroffen. Dominee Mallan en de
 latere dominee Mijnders verleenden
 pastorale zorg. www.ramshoorn.nl

Cursussen Oudvaders

Nieuw **Watson**
De zaligsprekingen

Schrijf u ook in

Voor meer info bezoek de website of
 bel 0118-583025 / 0172-532796

ACTIVITEITEN

Hoe blijf ik als ouder in balans?

Voor ouders van kinderen met een ernstig meervoudige beperking
 Donderdag 14 maart – 19.45 uur | Woerden | Marijke Hoogendoorn

Eenzaamheid

Voor mantelzorgers van mensen met niet-aangeboren hersenletsel
 Donderdag 21 maart – 19.15 uur | Veenendaal | Gerda Dekker

Acceptatie

Voor mensen met een lichamelijke beperking en hun familieleden
 Zaterdag 23 maart – 10.00 uur | Woerden | Arianne Plambeck

Als het anders gaat in je huwelijk; verwachtingen en realiteit bij autisme

Voor vrouwen die getrouwd zijn met een man met (een vermoeden
 van) autisme
 Donderdag 4 april – 10.00 uur | Geldermalsen | Erik-Jan Verbruggen

Helpende Handen adviseert en ondersteunt mensen met
 een beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of
 ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor
 jou betekenen?

Voor meer informatie en aanmelden:
 0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Boek nu in **Ouddorp** ons luxe chalet op klein rustig familiepark voor een fijne vakantie vlak bij zee en duinen, 6 pers., 3 slaapkamers, alles erop en eraan. Voor meer info: bel 06-53153744 of zie www.ouddorpchalet.nl

Jong stel zoekt woongelegenheden in de omgeving van Sliedrecht zoals appartement, woning, tiny house, stacaravan of camper. 0611399454.

Al vakantieplannen voor 2024? Ga eens met een luxe camper op pad! Wij verhuren onze 4-persoons camper vanaf 1 april tot 31 oktober. Kijk voor foto's, prijzen en beschikbaarheid op www.kampeermatch.nl Of bel met 06-20304645 voor meer informatie. Voor een huurperiode vanaf 2 weken krijgt u 5% korting op de huurprijs en vanaf 3 weken 10% korting.

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl. Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

Kom genieten van ons 6p bospark chalet op de Kleine Belties.
www.silva-domus.nl
Ideaal voor (jonge) gezinnen en comfortabel voor 55+. Fietsen en div. speelgoed aanwezig. Wij verhuren van week 23 t/m week 37.

Admodum

Jouw onderneming topfit! Ben jij op zoek waar je kan verbeteren?

SCAN DE QR-CODE →

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Psychosociale hulpverlening | Coaching | (ortho)pedagogische dienstverlening

Het team van Deviaa heeft ruime ervaring met het bieden van hulp binnen reformatorische gezinnen.

- Behandeling op maat
- Begeleiding op maat
- Opvoedondersteuning

Uw adres voor **identiteitsbewuste jeugdzorg**

Deviaa
T 078-4444 000 | E info@deviaa.nl | W www.deviaa.nl
Zwijndrecht | Veenendaal | Zaltbommel | Krirpen aan den IJssel

Begrafenisverzorging
Corné Vader, Arnhemuiden
Tel. 0118 – 60 25 00
Eenvoudig, Betrokken & Stijlvol
Vraag gratis en vrijblijvend het boekje aan: *Zó wil ik het. Handreiking voor het regelen van mijn begrafenis.*
www.cornevader.nl
info@cornevader.nl

EBEN-EZER CHRISTIAN SCHOOL is inviting applications to fill full-time **elementary teachers** and **secondary teacher/administrator** positions for the 2024-25 school year, D.V. We would be gladdened by inquiries and applications of individuals who are qualified, versatile and dedicated, but who also love the doctrine according to Godliness. For more information on these positions, please contact:
Mr. A. Vrugteveen
Telephone: (00)1-905-563-3077
Email: principal@ecs.school.ca
Please send applications to the secretary of the School Board:
Mr. G. Brouwer
1372 Gregory Road N., St. Catharines, Ontario, L2R 6P9.
Telephone: (00)1-647-271-8984
Email: gerry@ecs.school.ca

Netherlands Reformed Congregation
St. Catharines, Ontario, CANADA

→ VACATURES!

In ons **Salaris & HR** team hebben wij de volgende vacatures:

SALARISADMINISTRATEUR
16-24 uur

SALARISADMINISTRATEUR/- ADVISEUR
24-40 uur

verhelst
administratie & advies

Meer informatie over deze vacatures en solliciteren? → verhelstadministratie.nl/jobs

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENHOEK.NL

buitenpraktijk
Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Vacature

Winkelmedewerkster

In deze functie ben je dagelijks bezig met het adviseren van onze klanten bij (maatwerk) inrichting van hun huis. Jij maakt offertes op, verkoopt onze producten en bent verantwoordelijk voor de bestellingen.

Wat wij je bieden?

- ⊗ Een gevarieerde functie in een familiebedrijf
- ⊗ Een marktconform salaris
- ⊗ Stagiairs mogen ook reageren

Als je geïnteresseerd bent in deze functie dan ontvangen wij graag jouw schriftelijke sollicitatie met foto en CV. Deze kun je richten aan:

Marien den Besten
info@denbesten-woninginrichting.nl

Competenties

- ⊗ Samenwerken
- ⊗ Initiatief
- ⊗ Resultaatgerichtheid
- ⊗ Klantgerichtheid

Functievereisten

- ⊗ Werkervaring is een pre
- ⊗ Affiniteit met interieur(producten)
- ⊗ Kennis van interieurmaterialen en producten
- ⊗ Goede commerciële en administratieve vaardigheden
- ⊗ Goede schriftelijke en mondelinge communicatievaardigheden
- ⊗ Kennis van MS Office

den Besten
WONINGINRICHTING & PROJECTSTOFFERING

Stuurtweg 9D 4131 NH Vianen

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkeplein 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeentengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Verlangen

Nog een paar dagen, en dan ... ben je jarig! Of nog een weekje naar school, en dan ... heb je vakantie.

Wat kun je soms naar iets verlangen. En wat duurt het wachten soms lang! Maar, na het wachten is het eindelijk zover. Dan ben je jarig. Dan heb je vakantie. Dan ben je blij! Simeon kende ook een groot verlangen. Hij verlangde naar de komst van de Heere Jezus. Hij wachtte misschien lang, maar hij wist dat hij de Heere Jezus zou mogen zien. Dat had God hem beloofd. En wat God belooft, dat gebeurt. Simeon mocht in de tempel de Heere Jezus zien en Hem vasthouden. Wat was Simeon blij. Hij loofde God.

Herken jij dit verlangen? Verlang je ernaar, als je in de kerk zit of als je in je Bijbel leest, dat de Heere Jezus wat tegen jou zegt? Zie je er naar uit dat je antwoord van de Heere krijgt als je bidt? Verlang je naar de dag dat je de Heere Jezus mag ontmoeten, mag zien? Dat Hij bij jou komt? Johannes de Doper vertelde aan de mensen dat de Heere Jezus zou komen. Hij riep ze toe: 'Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen' (Matth. 3:2b). En op een dag, toen Johannes aan het preken en dopen was, toen gebeurde het. Toen kwam Jezus! Jezus kwam naar Johannes toe. Jezus kwam naar de mensen toe. Johannes was er verwonderd over. Hij zei: 'Komt Gij tot mij?' (Matth. 3:14b).

Als de Heere Jezus in jouw hart komt, dan ben je echt gelukkig. Dan ben je verwonderd en zeg je met Johannes: 'Komt Gij tot mij?' Vraag het maar: 'Heere, wilt U in mijn hart komen?' ♦

Leestip: Mattheüs 3:1-6 en 13-14

M. Snellen-Nijsink, Veenendaal

Uit:

Het levenslied van Robert

Robert is benieuwd hoe hij zijn gemeente in de bidstond weer terug zal zien. Voor dat het zover is, wil hij graag nog even rusten, Maar de vrienden hebben zoveel te vragen dat hij daar nauwelijks tijd voor krijgt.

's Avonds is het overvol in de St. Peter's. De mensen moeten van de trappen van de preekstoel afkomen om hun dominee door te laten. Als ze samen Psalm 66 zingen kan Robert van verwondering nauwelijks meezingen. Is dit de gemeente die hij acht maanden geleden verlaten heeft? Nooit zongen zij zo vol overgave als nu. Willen zij werkelijk met hun hele hart Gods lof zingen en Hem dienen? O, was tijdens zijn afwezigheid de Geest in dorre doodsbeenderen gekomen? Na de dienst kan hij maar met moeite bij de pastorie komen. De mensen verdringen elkaar om hun dominee de hand te drukken.

Het is die avond laat voordat Robert en Elisa naar bed gaan. Elisa vertelt hoe de Heere tijdens Roberts afwezigheid de prediking van dominee Burns heeft willen zegenen.

'De Heere heeft mijn gebed willen verhoren,' glimlacht Robert.

'Hij heeft mij helemaal niet nodig. Juist toen ik zo ernstig ziek was in Smyrna, toen onze aandacht zo gericht was op het volk Israël, zijn de woorden uit Psalm 122 waar geworden: 'Wél moeten zij varen die u beminnen.'

Toch zal ik weer aan het gewone gemeenteleven moeten wennen. Ik zal de regels voor een goede predikant weer eens goed nakijken.'

'Ja, er zijn hier wonderlijke dingen gebeurd,' zegt Elisa peinzend.

'Ik heb zelf een poos bij tante op Clarence Cottage gelogeerd en ook bij vader en moeder in Edinburgh. Maar toen ik hoorde dat de Heere bijzonder in onze gemeente werkte, ben ik eerder dan ik van plan was naar de pastorie teruggedaan. De bijeenkomsten zijn de laatste tijd indrukwekkend, dat heb je vanavond vast ook wel gemerkt.'

'Ja, de mensen trokken de woorden uit mijn mond om Gods Woord te horen verklaren.' ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Over de ambten (2)

Wilt u wat schrijven over het kandidaatstellen voor diaken en ouderling en de daarbij vereiste gaven?

Kandideren

Een vraagsteller schreef vanuit grote verontrusting over de beide ambten, naast die van dienaar van het Goddelijke Woord. Terecht zijn we, behalve de behoefte aan predikanten die van God geroepen en bekwaam gemaakt zijn, verlegen om ouderlingen en diakenen met Godsvreze en gaven. Wat is het een zegen als in verbondenheid de broeders kerkenraad mogen functioneren als geestelijke leidlieden van de gehele gemeente.

Kandideren moet onder ons altijd gebeuren vanuit de criteria die de Bijbel ons noemt, onder meer in 1 Timotheüs 3. Heel concreet wijst de apostel daar allereerst(!) op levensvruchten, zoals het onberispelijk zijn in handel en wandel, een oprechte levensgang en een verlangend leven naar harmonie en samenbinding. Opmerkelijk dat pas verder in dit hoofdstuk gesproken wordt over Godsvreze. De benaming is daarbij zo treffend: 'de verborgenheid des geloofs'. De kanttekenaar schijft erbij: 'Dat is, de leer of de belijdenis van de leer des Evangelies, die doorgaans een verborgenheid wordt genaamd, omdat dezelve den mens niet uit de natuur, maar door Gods openbaring bekend is gemaakt'.

Ds. K. de Gier schreef in 'De Saambinder' (05-02-1953) over beide ambten vanuit de Nederlandse Geloofsbelijdenis (art. 30). Met instemming citeren we: 'Gewoonlijk redeneert men aldus: ouderlingen moeten bekeerde mensen zijn, diakenen mogen wel onbekeerde zijn, als zij maar onberispelijk zijn in leer en wandel. Men is bij het stellen van kandidaten voor de diakenen vlugger klaar dan met de kandidatenlijst der ouderlingen. Doch afgezien, dat niemand, of hij nu bakker, schoenmaker of tuinman is, het recht heeft om onbekeerd te zijn en onbekeerd te blijven, noemt het bevestigingsformulier van ouderlingen en diakenen als plichten, naast het vlijtig verzamelen der aalmoezen, voorzichtigheid en blijmoedigheid

in het uitreiken daarvan, het te hulp komen der bedrukten, de rechte weduwen en wezen te verzorgen, weldadigheid bewijzen aan alle mensen, maar inzonderheid aan de huisgenoten des geloofs. Doch ook, zowel ouderlingen als diakenen: "Zijt allen gezamenlijk in uw diensten getrouw en behoudt de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie, goede voorgangers zijnde voor geheel het volk".

Ook voor de diakenen geldt het dus: Behoudt de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie. Ik meen daarom, dat het voor een kerkenraad ook nodig is bij het opstellen van de kandidatenlijst voor diakenen met deze eis rekening te houden, om zo veel mogelijk diakenen te hebben, waar ook de vreze des Heeren in gevonden wordt'.

Approberen

Elke kerkenraad weet wel dat het niet altijd eenvoudig is om kandidaten te stellen. We zijn geen hartenkenners en weten soms zo weinig. Avondmaalsgang is zichtbaar maar de verborgenheid van het geloof is een andere zaak. Nu heeft heel de gemeente nog wel een taak: die van approbatie. Na de verkiezing volgt de afkondiging op twee achtereenvolgende zondagen. Dan heeft de gemeente het recht om een principiële bezwaar tegen een verkozenen in te dienen, op grond van leer en/of leven. Een kerkenraad weet niet alle dingen. Als er een slordige levenswandel is of commentaar op besluiten van (meerdere) vergaderingen is elk gemeentelid geroepen om bezwaar te maken. Opdat de ambten heilig gehouden zouden worden en de gemeente gediend, zoals de Heere dat zo eeuwig waard is en de Bruidegom van de Kerk van hen vraagt.

Lezer(es), wat is het gebed om getrouwe ambtsdragers, begiftigd met Gods Geest nodig 'tot meerdere wasdom' van Gods Kerk. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.